

ÇOCUĞUM

NASIL GELİŞİR

OKUL REHBERLİK SERVİSİ - PSK. DAN. PINAR ÖZDEMİR

Gelişim; dönemler halinde gerçekleşen, her dönemin bir önceki döneme göre farklılıklar gösterdiği, yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bireylerin hiyerarşik bir gelişim sırası vardır ve hepsi bu gelişimsel sırayı takip eder ancak hızları, zamanları ve dereceleri birbirlerinden farklıdır. Anne-Babaların çocuklarına karşı tutumlarını en iyi şekilde belirleyebilmeleri ve gelişimlerini anlamlı destekleyebilmeleri için, gelişim dönemlerinin özelliklerini bilmeleri gerekmektedir.

ZİHİNSEL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN

- Kitap okuma zamanlarına dramayı da ekleyin. Kitapta yer alan farklı karakterlerde ses tonunuzu değıştirin.
- Bildiği bir hikayeyi okurken belli bir yerde kesin ve çocuğunuzun tamamlamasını bekleyin.

- Çocuğunuzun size bir hikaye anlatmasını isteyin. Anlattıklarını kağıda yazın ve kendi hikaye kitabını oluşturmasına yardımcı olun.
- Gerçek nesnelerle gruptama, birebir eşleme, sıralama yapmasını sağlayın. Örneğin, masa kurarken herkese bardak koyabilir veya evdeki çeşitli büyüklükteki kaşıkları sıralayabilir.
- Bazı mekan kavramlarını oyun ortamında öğretin. 'Altında-Üstünde', 'İçinde-Dışında' gibi kavramları kullanması için fırsat yaratın. Önce siz bu kavramları kullanarak çocuğun çeşitli nesneleri bulmasını ve göstermesini isteyin. Sonra da çocuğunuz sizden bu kavramları kullanarak nesneleri bulmanızı istesin.
- Sayı kavramlarını karşılaştırmak için oyun oynayın. Örneğin, sizin ve çocuğun önünde farklı sayıda meyveler olsun. Tek tek sayarak kiminkinin daha fazla olduğunu bulmasını isteyin.
- Sayma kavramını geliştirmek için oyun oynayın. Örneğin, hareketle saymayı birleştirin. Çocuk 5 adım geri gitsin. 15 adım iki ayağıyla sıçrayarak öne gelsin.
- Rakam kavramını geliştirmek için oyun oynayın. Örneğin, eline belirli sayıda boncuklar ve kese kağıdı verin. Saydığı boncukların rakamını kese kağıdının üzerine yazabilir. Sonra da boncukları içine koyabilir.
- Canlandırma oyunları oynamalarını sağlayın. Örneğin, doğum günü partisi ortamı veya alışveriş merkezi, tren istasyonu gibi mekanlar canlandırılabilir.

ZİHİNSEL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN

- Teşekkür notu veya doğum günü kartı yazması için örnek olun. Kendi sizinkinden kopyalayabilir.
- Kitap okumaya devam edin. Kitapla ilgili 'Neden, Niçin, Nasıl?' gibi sorular sorun.

- Birlikte basit toplama faaliyetleri yapın. Kendinizdeki ve onun önündeki nesneleri sayıp eksik sayıdaki nesneyi tamamlamasını isteyin. Örneğin, sizin önünüzde 5 boncuk, çocuğun önünde 3 boncuk olsun. 3 boncuğu 5'e tamamlaması için kaç boncuğa ihtiyacı olduğunu sorun. Bu çalışmayı farklı sayılar için de tekrarlayın.
- Problem çözme becerisini arttırmaya ve neden sonuç ilişkisi kurmaya yönelik sorular için fırsat yaratın. Örneğin, 'Kırmızı ışıktaki karşıdan karşıya geçerse ne olabilir?', 'Evdekilere haber vermeden arkadaşıyla oynamaya giderse neler olabilir?' gibi sorularla onu düşündürmeye çalışabilirsiniz.

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN

- Doğru ve doğru olmayan davranışların neler olduğunu bulmaya yönelik oyunlar oynayın. Örneğin, yerlere çöp atan biri ile ilgili bir resim gösterdiğinizde bunun doğru olup olmadığını ve neden doğru olmadığını sorabilirsiniz. Başkalarının duygularını anlayabilmesine de bu şekilde destek olabilirsiniz.
- Arkadaşlarıyla birlikte zaman geçireceği ortamlar hazırlayın ve işbirliğine yönlendirin. Örneğin, kitap yapmaya karar verirler. Konusu belirlendikten sonra herkes bir sayfanın resmini yapar. Sonra da birleştirirler.

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK İÇİN

- Adres, Anne-Baba adı ve telefon numarasını öğrenmesine yardımcı olun.
- Karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını basit bir dille açıklayın. Eş anlamlarını söyleyin. Siz de konuşmalarınızda 'Ve, Fakat, Çünkü' gibi kelimeleri kullanın.

- Evde bir nesne saklayın ve bulana kadar 3 basamaklı komut verin. Örneğin, 'Kitaplığa git. Rafın altındaki blokların arkasına bak.' gibi.
- Aynı sesli ve sessiz harfle başlayan kelimeler üretmelerini sağlayan oyunlar oynayın. 'Ş' sesiyle başlayan neler var?' gibi. 'Şemsiye' 'Ş' sesiyle başlar. Başka neler 'Ş' ile başlar?'
- Çocuğunuzun kitap okurken kitabın resimlerine bakmasını sağlayın. Başka bir zamanda da bu hikayeyi resimlerine bakarak kendi cümleleriyle anlatmasını isteyin. Böylece, olayları sırasıyla anlatmasını sağlamış olursunuz.
- Bir film sahnesini dondurun ve gördüğü sahneyle ilgili fikir yürütmesini sağlayın.

BEDENSEL GELİŞİMİ DESTEKLEMEK İÇİN

- Büyük kas gelişimi için topu yakalama oyunu oynayın. Küçük bir topu belirli bir mesafeden birbirinize atın. Farklı büyüklükte ve ağırlıkta toplar da kullanabilirsiniz.
- Zıplama, atlama, hoplama oyunları oynamasını sağlayarak çocuğun vücut koordinasyonu ve dengesini geliştirmesine fırsat tanıyın.
- Müzik eşliğinde birçok hareketi birden yapmasını isteyebilirsiniz. Müzik başladığında geri geri gidebilir. Müzik durduğunda hareket de durur.
- El becerilerini geliştirmek için kağıt katlama oyunları oynayın.

